

Més ciment i contaminació

Durant 1991 haurà de decidir-se la possible instal·lació d'una nova, la tercera, central elèctrica a Mallorca

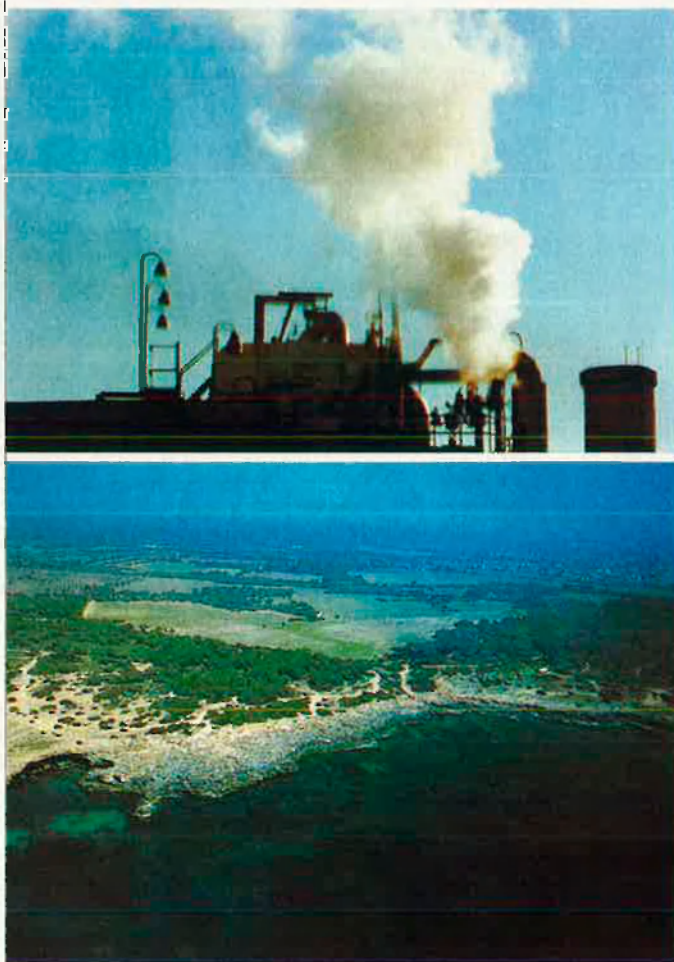
Aquesta central ha provocat una forta oposició popular. El motiu bàsic pel qual l'oposició a aquesta construcció ha estat generalitzat és que GESA (Gas i Electricitat, SA) dedici instal·lar-la a S'Estalella. Aquesta finca, un paratge del terme municipal de Llucmajor, és una zona completament verge que s'ha mantingut lluny, fins ara, de la destrucció ecològica tan generalitzada a Mallorca.

LES RAONS DE GESA

Segons l'empresa de Gas i Electricitat, SA, de Mallorca, la instal·lació d'una tercera central és completament necessària i S'Estalella és, probablement, l'únic lloc possible per a la nova construcció.

En un document de GESA sobre aquest tema es pot llegir: "Gas i Electricitat, SA, té previst l'ampliació de la seva central d'Es Murterar amb dos nous grups de 125 MW, que es preveu que estaran en servei en els anys 1994 i 1996. A l'any 1996 es pretén donar de baixa la central de Sant Joan de Déu, de 200 MW, la qual cosa implica que amb uns increments anuals de demanda calculats en aproximadament un 6%, seria necessari que a partir de l'any 1998 entraren en servei nous grups generadors en el sistema, per a poder atendre les necessitats de subministrament".

D'acord amb aquesta anàlisi, GESA creu que plantejar-se una nova central és totalment inajornable: "Amb la instal·lació a la central d'Es Murterar de dos grups addicionals de 125 MW, queden esgotades totalment les possibilitats de futures ampliacions en aquest

Dalt, fumarola contaminadora d'una cimentera. Baix, vista aèria de S'Estalella.

ordinadora en Defensa de S'Estalella, que agrupa més de cinquanta associacions, partits, col·lectius populars...

Per a aquesta coordinadora l'impacte ecològic d'una nova central seria molt fort: "com se sap, la producció elèctrica a partir de combustibles fòssils és una de les principals fonts de problemes ambientals. Quant al port que s'hi construirà, cal esmentar la contaminació marina i el canvi de règim de corrents de la zona. Tot això sense comptar la transformació radical de l'àrea, que passaria de ser espai natural privilegiat a zona industrial".

L'oposició no és simplement a la instal·lació d'una central a S'Estalella, sinó que es pretén que no es construeixi cap central enlloc: "la nostra postura és totalment contrària a la construcció d'una nova central tèrmica a Mallorca. No es tracta, per tant, de cercar un emplaçament alternatiu al que proposa GESA, amb vista a una disminució de l'impacte, sinó de combatre les causes que fan augmentar la demanda energètica. La solució no és construir una nova central, sinó reduir un consum desbocat i alhora utilitzar energies alternatives menys contaminants (gas natural, per exemple) o no consumidores de recursos esgotables (solar, eòlica). Reduir el consum comporta canviar l'actual model de creixement econòmic basat en la contínua destrucció d'espais naturals per noves urbanitzacions; i d'altra banda, fer un esforç seriós d'estalvi energètic mitjançant campanyes adreçades als consumidors".

emplaçament, ja que no hi ha possibilitats d'aportar prou carbó a través del port d'Alcúdia ni d'ampliar el sistema de refrigeració. Per tot això s'imposa l'elecció d'un nou emplaçament".

Després d'analitzar les característiques que haurà de tenir la nova central i d'elegir entre les diverses possibilitats per a la seva instal·lació, GESA creu que, després de tots els raonaments i anàlisis, es dedueix que l'emplaçament, de tots els estudiats, que mi-

llors condicions reuneix, és el situat en el tram de costa que hi ha entre Vallgornera i S'Estanyol al radi de S'Estalella. I no sols és el millor, sinó que probablement és l'únic possible.

L'OPOSICIÓ

L'oposició a la construcció d'aquesta central començà a partir dels grups ecologistes i polítics d'esquerra. A poc a poc l'espectre d'opositors s'ha anat ampliant, s'ha creat la Co-

Miquel Payeras